

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาเกษตรเชิงระบบ
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556)

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรเชิงระบบ
ภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy Program in System Approaches in Agriculture

2. ชื่อปริญญา

ภาษาไทย : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (เกษตรเชิงระบบ)
: ปร.ด. (เกษตรเชิงระบบ)
ภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy (System Approaches in Agriculture)
: Ph.D. (System Approaches in Agriculture)

3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อผลิตดุษฎีบัณฑิตที่มีคุณสมบัติดังนี้

- (1) มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งหลักการและทฤษฎีสำคัญในสาขาวิชาเกษตรเชิงระบบ และสามารถประยุกต์ความรู้การทำวิจัยหรือการปฏิบูรณ์ต่างๆ ในสาขาวิชาชีพระดับสูงได้
- (2) มีความสามารถในการวิจัยหรือการจัดการโครงการทางวิชาการที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ใหม่หรือวิธีปฏิบูรณ์ใหม่ๆ ในสาขาวิชาเกษตรเชิงระบบ ได้อย่างลึกซึ้ง เชื่อมโยง
- (3) สามารถดำเนินการวิจัยแบบสหสาขาวิชา เพื่อให้ได้แนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับสภาพและเงื่อนไขของเกษตรกรในระดับต่างๆ ได้อย่างเชื่อมโยงสามารถนำผลงานของตนไปใช้ และถ่ายทอดได้อย่างเหมาะสม
- (4) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การสื่อสาร การใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดการสมัยใหม่ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาความรู้และการนำไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้าง
- (5) มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการ/วิชาชีพ และมีภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบูรณ์อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

4. โครงสร้างของหลักสูตร

หลักสูตรแบบ 1.1 สำหรับผู้เข้าศึกษาที่มีวุฒิปริญญาตามห้าบัณฑิตหรือเทียบเท่า

หมวดวิชาบังคับ	ไม่นับหน่วยกิต
ดุษฎีนิพนธ์	ไม่น้อยกว่า 48
รวม	ไม่น้อยกว่า 48

โดยผู้เข้าเรียนจะต้องเรียนวิชา 103 991 สัมมนาทางเกษตรเชิงระบบ 3, 103 992 สัมมนาทางเกษตรเชิงระบบ 4, 103 993 สัมมนาทางเกษตรเชิงระบบ 5 และรายวิชาอื่นๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยไม่นับหน่วยกิต รวมทั้งมีผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือผลงานที่เป็นส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ที่พิมพ์หรือยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการในประเทศหรือต่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับของสาขาวิชาจำนวนอย่างน้อย 2 เรื่อง (ระดับชาติ 1 และระดับนานาชาติ 1)

หลักสูตรแบบ 2.1 สำหรับผู้เข้าศึกษาที่มีวุฒิปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่า

หมวดวิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	3	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	9	หน่วยกิต
คุณวิณิพน์	ไม่น้อยกว่า	36	หน่วยกิต
รวม	ไม่น้อยกว่า	48	หน่วยกิต

โดยผลงานคุณวิณิพน์หรือผลงานที่เป็นส่วนหนึ่งของคุณวิณิพน์ตีพิมพ์หรือยอมรับให้ตีพิมพ์ใน
วารสารวิชาการในประเทศหรือต่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับของสาขาวิชาจำนวนอย่างน้อย 1 เรื่อง

หลักสูตรแบบ 2.2 สำหรับผู้เข้าศึกษาที่มีวุฒิปริญญาบัณฑิต หรือเทียบเท่า

หมวดวิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	17	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	15	หน่วยกิต
คุณวิณิพน์	ไม่น้อยกว่า	48	หน่วยกิต
รวม	ไม่น้อยกว่า	80	หน่วยกิต

โดยผลงานคุณวิณิพน์หรือผลงานที่เป็นส่วนหนึ่งของคุณวิณิพน์ตีพิมพ์หรือยอมรับให้ตีพิมพ์ใน
วารสารวิชาการในประเทศหรือต่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับของสาขาวิชาจำนวนอย่างน้อย 2 เรื่อง (ระดับชาติ 1 และระดับ
นานาชาติ 1)

5. รายวิชา

5.1 หมวดวิชาบังคับ

สำหรับหลักสูตรแบบ 1.1		ไม่น้อยหน่วยกิต
103 991	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 3 System Approaches in Agriculture Seminar III	1(1-0-2)
103 992	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 4 System Approaches in Agriculture Seminar IV	1(1-0-2)
103 993	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 5 System Approaches in Agriculture Seminar V	1(1-0-2)
และรายวิชาอื่นๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร		
สำหรับหลักสูตรแบบ 2.1		3 หน่วยกิต
103 991	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 3 System Approaches in Agriculture Seminar III	1(1-0-2)
103 992	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 4 System Approaches in Agriculture Seminar IV	1(1-0-2)
103 993	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 5 System Approaches in Agriculture Seminar V	1(1-0-2)

	สำหรับหลักสูตรแบบ 2.2	17 หน่วยกิต
103 701	ทฤษฎีและแนวคิดเชิงระบบ System Theories and Concepts	3(2-3-5)
103 702	การวิเคราะห์ระบบนิเวศเกษตร ทรัพยากร และชุมชน Analysis of Agro-ecosystems, Resource Systems and Community Systems	3(1-6-5)
103 703	กรณีศึกษาระบบเกษตร Case Study of Agricultural Systems	3(0-9-4)
103 773	การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม Participatory Action Research	3(2-3-5)
103 891	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 1 System Approaches in Agriculture Seminar I	1(1-0-2)
103 892	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 2 System Approaches in Agriculture Seminar II	1(1-0-2)
103 991	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 3 System Approaches in Agriculture Seminar III	1(1-0-2)
103 992	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 4 System Approaches in Agriculture Seminar IV	1(1-0-2)
103 993	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 5 System Approaches in Agriculture Seminar V	1(1-0-2)

5.2 หมวดวิชาเลือก

	สำหรับหลักสูตรแบบ 2.1	9 หน่วยกิต
ให้เรียนรายวิชาต่อไปนี้ และรายวิชาอื่นๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยนักศึกษาต้องไม่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่เคยศึกษามาก่อนในระดับปริญญาโท		
103 701	ทฤษฎีและแนวคิดเชิงระบบ System Theories and Concepts	3(2-3-5)
103 702	การวิเคราะห์ระบบนิเวศเกษตร ทรัพยากร และชุมชน Analysis of Agro-ecosystems, Resource Systems and Community Systems	3(1-6-5)
103 703	กรณีศึกษาระบบเกษตร Case Study of Agricultural Systems	3(0-9-4)
103 773	การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม Participatory Action Research	3(2-3-5)
103 781	เรื่องคัดสรรค้านเกษตรเชิงระบบ Selected Topics in System Approaches in Agriculture	3(1-6-5)

103 801	หัวข้อเรื่องปัจจัยนับในเกษตรเชิงระบบ Current Topics in System Approaches in Agriculture	3(1-6-5)
103 802	การทบทวนวรรณกรรมและประเด็นวิจัยในด้านเกษตรเชิงระบบ Research Reviews and Issues in System Approaches in Agriculture	1(1-0-2)
103 894	ปัญหาพิเศษทางเกษตรเชิงระบบ Special Problems in System Approaches in Agriculture	3(1-6-5)
129 701	หลักวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเพื่อการจัดการทรัพยากรากเกษตร Principle of Environmental Science for Agricultural Resources Management	3(3-0-6)
134 700	การเกษตรในประเทศไทย Agriculture in ASEAN Countries	3(3-0-6)
134 702	การประยุกต์ใช้ระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อการผลิตพืชและ การจัดการ Decision Supporting System Application for Crop Production and Management	3(3-0-6)
134 704	ความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหาร Food Security and Food Safety	3(3-0-6)
134 771	การผลิตพืชที่ยั่งยืน Sustainable Crop Production	3(3-0-6)
146 724	นโยบายการเกษตรและยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการเกษตร Agricultural Policies and Agricultural Development Strategies	3(2-3-5)
415 714	วิธีวิทยาวิจัยเชิงปริมาณ Quantitative Research Methodology	3(2-3-5)
415 720	สังคมวิชาชุมชน Sociology of Community	3(3-0-6)
415 729	สถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ Statistics for Social Sciences Research	3(3-0-6)
สำหรับหลักสูตรแบบ 2.2		15 หน่วยกิต
ให้เรียนรายวิชาต่อไปนี้ และรายวิชาอื่นๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยนักศึกษาต้องไม่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่เคยศึกษามาแล้วในระดับปริญญาโท		
103 781	เรื่องคัดสรรด้านเกษตรเชิงระบบ Selected Topics in System Approaches in Agriculture	3(1-6-5)
103 801	หัวข้อเรื่องปัจจัยนับในเกษตรเชิงระบบ Current Topics in System Approaches in Agriculture	3(1-6-5)
103 802	การทบทวนวรรณกรรมและประเด็นวิจัยในด้านเกษตรเชิงระบบ Research Reviews and Issues in System Approaches in Agriculture	1(1-0-2)

103 894	ปัญหาพิเศษทางเกษตรเชิงระบบ Special Problems in System Approaches in Agriculture	3(1-6-5)
129 701	หลักวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเพื่อการจัดการทรัพยากรากษ์ตระกูล Principle of Environmental Science for Agricultural Resources Management	3(3-0-6)
134 700	การเกษตรในประเทศไทย Agriculture in ASEAN Countries	3(3-0-6)
134 702	การประยุกต์ใช้ระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อการผลิตพืชและการจัดการ Decision Supporting System Application for Crop Production and Management	3(3-0-6)
134 704	ความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหาร Food Security and Food Safety	3(3-0-6)
134 771	การผลิตพืชที่ยั่งยืน Sustainable Crop Production	3(3-0-6)
146 724	นโยบายการเกษตรและยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการเกษตร Agricultural Policies and Agricultural Development Strategies	3 (3-0-6)
415 714	วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณ Quantitative Research Methodology	3(2-3-5)
415 720	สังคมวิชาชุมชน Sociology of Community	3(3-0-6)
415 729	สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ Statistics for Social Sciences Research	3(3-0-6)

5.3 ดุษฎีนิพนธ์

	สำหรับหลักสูตรแบบ 1.1	
103 997	ดุษฎีนิพนธ์ Dissertation	48 หน่วยกิต
	สำหรับหลักสูตรแบบ 2.1	
103 999	ดุษฎีนิพนธ์ Dissertation	36 หน่วยกิต
	สำหรับหลักสูตรแบบ 2.2	
103 998	ดุษฎีนิพนธ์ Dissertation	48 หน่วยกิต

6. แผนการศึกษา

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1

จำนวนหน่วยกิต

แบบ 1.1   แบบ 2.1   แบบ 2.2

103 701	ทฤษฎีและแนวคิดเชิงระบบ System Theories and Concepts	-	-	3
103 702	การวิเคราะห์ระบบนิเวศเกษตร ทรัพยากร และชุมชน Analysis of Agro-ecosystem, Resource System and Community System	-	-	3
103 997	คุณวิญญาณชี้ Dissertation	9	-	-
103 999	คุณวิญญาณชี้ Dissertation	-	3	-
xxx xxx	วิชาเลือก Elective Course	-	6	3
	รวม	9	9	9

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2

จำนวนหน่วยกิต

แบบ 1.1   แบบ 2.1   แบบ 2.2

103 703	กรณีศึกษาระบบเกษตร Case Study of Agricultural Systems	-	-	3
103 991	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 3 System Approaches in Agriculture Seminar III	1	1	-
103 997	คุณวิญญาณชี้ Dissertation	9	-	-
103 998	คุณวิญญาณชี้ Dissertation	-	-	3
103 999	คุณวิญญาณชี้ Dissertation	-	5	-
xxx xxx	วิชาเลือก Elective Course	-	3	3
	รวม	9	9	9

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

จำนวนหน่วยกิต

แบบ 1.1   แบบ 2.1   แบบ 2.2

103 773	การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม Participatory Action Research	-	-	3
103 891	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 1 System Approaches in Agriculture	-	-	1
	Seminar I			
103 997	คุณวิญญาณนี้ Dissertation	9	-	-
103 998	คุณวิญญาณนี้ Dissertation	-	-	6
103 999	คุณวิญญาณนี้ Dissertation	-	9	-
	รวม	9	9	10

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2

จำนวนหน่วยกิต

แบบ 1.1   แบบ 2.1   แบบ 2.2

103 892	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 2 System Approaches in Agriculture	-	-	1
	Seminar II			
103 992	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 4 System Approaches in Agriculture	1	1	-
	Seminar IV	**		
103 997	คุณวิญญาณนี้ Dissertation	9	-	-
103 998	คุณวิญญาณนี้ Dissertation	-	-	5
103 999	คุณวิญญาณนี้ Dissertation	-	8	-
xxx xxx	วิชาเลือก Elective Course	.	-	3
	รวม	9	9	9

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1

จำนวนหน่วยกิต

แบบ 1.1   แบบ 2.1   แบบ 2.2

103 997	คุณวิญญาณช์ Dissertation	9	-	-
103 998	คุณวิญญาณช์ Dissertation	-	-	6
103 999	คุณวิญญาณช์ Dissertation	-	9	-
xxx xxx	วิชาเลือก Elective Course	-	-	3
	รวม	9	9	9

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2

จำนวนหน่วยกิต

แบบ 1.1   แบบ 2.1   แบบ 2.2

103 991	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 3 System Approaches in Agriculture Seminar III	-	-	1
103 993	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 5 System Approaches in Agriculture Seminar V	1	1	-
103 997	คุณวิญญาณช์ Dissertation	3	-	-
103 998	คุณวิญญาณช์ Dissertation	-	-	5
103 999	คุณวิญญาณช์ Dissertation	-	2	-
xxx xxx	วิชาเลือก Elective Course	-	-	3
	รวม	3	3	9

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1

จำนวนหน่วยกิต

		แบบ 1.1	แบบ 2.1	แบบ 2.2
103 998	คุณวิธีนพนธ์	-	-	9
	Dissertation			
	รวม	-	-	9

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2

จำนวนหน่วยกิต

		แบบ 1.1	แบบ 2.1	แบบ 2.2
103 992	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 4	-	-	1
	System Approaches in Agriculture			
	Seminar IV			
103 998	คุณวิธีนพนธ์	-	-	8
	Dissertation			
	รวม	-	-	9

ปีที่ 5 ภาคการศึกษาที่ 1

จำนวนหน่วยกิต

		แบบ 1.1	แบบ 2.1	แบบ 2.2
103 993	สัมมนาเกษตรเชิงระบบ 5	-	-	1
	System Approaches in Agriculture			
	Seminar V			
103 998	คุณวิธีนพนธ์	-	-	3
	Dissertation			
	รวม	-	-	4

ปีที่ 5 ภาคการศึกษาที่ 2

จำนวนหน่วยกิต

		แบบ 1.1	แบบ 2.1	แบบ 2.2
103 998	คุณวิธีนพนธ์	-	-	3
	Dissertation			
	รวม	-	-	3
	รวมทั้งสิ้น	48	48	80

** วิชาบังคับแต่ไม่นับหน่วยกิต